

Вода! У тебе немає ні смаку, ні кольору, ні запаху, тебе не описати, тобою насолоджуються, не розуміючи, що ти таке. Ти не тільки потрібна, ти і є життя!
А. де Сент-Екзюпері

ВОДА — ДЖЕРЕЛО ЖИТТЯ (УСНИЙ ЖУРНАЛ, 5-7 КЛ.)

Мета:

- ❖ поглибити знання учнів про воду, її властивості та застосування;
- ❖ дати поняття про значення води в житті людини;
- ❖ познайомити з наслідками впливу людини на природу, екологічними проблемами, які необхідно розв'язувати на сучасному етапі;
- ❖ формувати в учнів активну громадську позицію щодо забруднення водних ресурсів;
- ❖ виховувати людяне ставлення до природи в розмаїтті її об'єктів і явищ.

Обладнання: комп'ютер, проектор, презентація PowerPoint, відеофайли, плакати «Чисте і забруднене озеро», «Водойми нашого краю», «Види води», картки.

ХІД ЗАХОДУ

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Організаційна частина, привітання.
Повідомлення теми та мети заняття.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Інформаційне повідомлення

Дітям пропонують переглянути відеоролик про воду.

Учитель. Отже, темою нашого сьогоднішнього уроку є вода. Сьогодні ми спробуємо дізнатися, яку роль відіграє вода в житті людини, які властивості має вода, як людина впливає на стан води своєю діяльністю.

Епіграфом нашого сьогоднішнього уроку є слова відомого французького письменника Антуана де Сент-Екзюпері (*зачитує епіграф*). А які ще вислови відомих людей про воду ви знаєте?

Можливі відповіді учнів:

- * Хоча у світі немає предмета, який був би слабшим і ніжнішим за воду, але вона може зруйнувати найтвердіший предмет. (*Лао-Цзи, китайський філософ*)
- * Вода тече і має текти, бо вона так звикла. (*Латинська приказка*)
- * Ми пізнаємо цінність води лише тоді, коли джерело пересихає. (*Б. Франклін, політик*)
- * У води чудова пам'ять, і вона завжди намагатиметься повернутися до початкового стану. (*Т. Моррісон, письменник*)

Учитель. Що ж таке вода? Таке питання може здатися дивним, але ми спробуємо відповісти на нього. З водою добре знайомий кожен, хто звик вмиватися, п'є чай, вміє

плавати, катається на ковзанах, санчатах або лижах. Вода — це найважливіша речовина на Землі, без якої не може існувати жоден живий організм. Подивіться на фізичну карту півкуль Землі. Більшість поверхні Землі вкрита водою. Океан, що вкриває нашу планету, — це вода. Хмари, тумани несуть вологу всьому живому на земній поверхні — це теж вода. Безкрайні крижані пустелі полярних областей, снігові шапки гір, зимовий малюнок на шибці, роса на траві, іній на деревах — і це вода. Воді належить найважливіша роль в історії планети. Чимало давніх цивілізацій виникли в долинах річок. На берегах Нілу зародилася єгипетська цивілізація, біля злиття Тигру та Євфрату — месопотамська.

Без води неможливе існування людини. Річ у тому, що тіло людини майже на 70% складається з води.

Запаси води на земній кулі величезні, проте це переважно гірко-солоня морська вода. Прісна вода становить лише 3% загальної кількості, причому 85 % її зосереджено в льодовиках і лише 1 % прісної води містять річки, озера та підземні води. Наш сьогоднішній урок ми побудуємо у вигляді усного журналу. Але перед тим послухаємо вірші та проведемо невеличку розминку.

Літературна хвилинка

1-й учень

У полі при долині,
Як вийти у село,
— В живій криниці б'ється
Прозоре джерело.
У спеку хлібороби
До нього часто йдуть.
І радісно джерельцю,
Що з нього воду п'ють.
Нехай вода іскриться,
Джерельце чисте б'є.
Нехай жива криниця
Здоров'я нам дає.

2-й учень

Цвіте над нею небо здоровенне,
Солодкими хмарами з дощем.
Ця річечка тече для клена і для мене,
її й тоді я бачу, коли сплю.
Я річечку оцю, в городі в нас під кленом,
Як тата й маму, і як мед люблю.

Розминка

Учням необхідно дібрати влучні слова-характеристики.

Завдання

Розляглася земля неозора, а найкраща вода... (*прозора*).

На землі калинове намисто, а найкраща вода... (*чиста*).

Тут діброва шумить невмируща, а найкраща вода... (*цілюща*).

Ось і день проминув. Ніч коротка, а найкраща вода... (*солодка*).

Перша сторінка «Вода — найважливіша речовина на Землі»

3-й учень. Вода є не лише в річках, озерах, криницях. Вода є і в повітрі, в атмосфері Землі. Це дощ, хмари, туман. Блакитний колір неба й зумовлений тим, що атмосферу насичено краплинами води. Усі води на землі, що не входять до складу гірських порід, об'єднуються поняттям «гідросфера», її вага настільки велика, що зазвичай її вимірюють не в кілограмах або в тоннах, а в кубічних кілометрах. Один кубічний кілометр — це куб із розміром кожного ребра в 1 км, постійно зайнятий водою. Вага 1 км³ води дорівнює 1 млрд т. На всій землі міститься 1,5 млрд км³ води, що за вагою приблизно дорівнює 1 **500 000 000 000 000 000** тонн!

4-й учень. Немає на Землі речовини, важливішої для нас, ніж звичайна вода, і в той же час не існує більш загадкової речовини, яка має стільки цікавих властивостей. Майже 2/3 поверхні нашої планети зайнято океанами та морями. Твердою водою — снігом і льодом — вкрито 20% суходолу. Від води залежить клімат планети. Спробуємо уявити собі, якою би була наша планета без води — похмурі западини морів, океанів, укриті товстим шаром солі, пересохлі річки, гірські породи, що перетворюються на порошок. Жодного кущика, квітки на мертвій землі та безхмарне небо неприродного кольору.

Далі учням пропонують відгадати загадки про воду.

Загадки про воду

1. Що таке: живе і летить, Часом і на камінь пнеться, Як немає — все всихає, Звір і птиця помирає? (*Вода.*)
2. Відома з віку рідина, Усяк її вживає, Буває хмаркою вона, Сніжинкою буває, Бува, як скло, Крижка, тверда, Звичайна, підкажіть,.... (*вода.*)
3. Перли ніч порозсипала. Сонце встало, та й зібрало. (*Роса.*)
4. Текло, текло, та й лягло під скло. (*Вода, лід.*)
5. Впаде з неба — не розіб'ється, впаде у воду — розпливеться. (*Сніг.*)
6. Взимку горою, а літом водою. (*Сніг.*)
7. Що приходить тихо, а йде з шумом? (*Сніг.*)
8. Мене просять і чекають, а як покажусь — утікають. (*Дощ.*)
9. Сидить дід за подушками і стріляє галушками. (*Град.*)
10. Сивий віл випив води повен діл. (*Туман.*)
11. Без очей, а сльози ллє. (*Роса.*)
12. Коли небо нижче від землі? (*Коли дивишся у воду.*)
13. Чи можна нести воду в ситі? (*Можна, заморожену.*)
14. Якого каміння в річці немає? (*Сухого.*)
15. Сама вода і по воді плаває. (*Крижина.*)
16. На яке дерево сідає ворона під час сильного дощу? (*На мокре.*)
17. Не кінь, а біжить, не ліс, а шумить. (*Річка.*)

Друга сторінка «Властивості води»

5-й учень. Вода — це єдина речовина в природі, яка в земних умовах існує в усіх трьох станах: рідкому — вода, твердому — лід, газоподібному — пара. Вода складається з водню та кисню. Майже 200 років тому вчені довели, що 2 атоми водню й атом кисню об'єднуються в молекулу води H_2O . Вода не має ні запаху, ні кольору, ні

смаку, замерзає за температури 0 градусів Цельсія, кипить за температури 100 градусів Цельсія. У води дуже висока прихована теплота випаровування. Щоб випарувати воду з чайника, потрібно в 5 разів більше тепла, ніж для її кип'ятіння. Якби не ця властивість води — повільно випаровуватись,— то багато б озер, річок улітку пересохли. У води серед усіх рідин найбільший поверхневий натяг. Поверхню води завжди затягнуто тонкою плівкою з молекул. По ній, як по підлозі, бігають комахи — водомірки та навіть тропічні ящірки-василіски. Сили поверхневого натягу підіймають воду з ґрунту для живлення рослин.

Учитель. Український народ створив дуже багато пісень, пов'язаних із водою, сотні прислів'їв, приказок, прикмет. Послухаємо деякі з них.

Учні озвучують прислів'я.

Приказки, прислів'я, порівняння

1. Коли квітень з водою, то травень з травою.
2. Травнева роса краща вівса.
3. Чайка сіла у воду — чекай доброї погоди.
4. Треба нахилитися, щоб з криниці води напитися.
5. Ранні пташки росу п'ють, пізні — слізки ллють.
6. Вода все змиє, а злого слова — ні.
7. Не той молодець, що за водою пливе, а той, що проти води.
8. Хто топиться, той за соломинку вхопиться.
9. Не плюй у криницю, знадобиться напитися.
10. Не спитавши броду, не лізь у воду.
11. Водною воду не загатиш.
12. Тиха вода людей топить, а бурна тільки лякає.
13. Під лежачий камінь і вода не тече.
14. Схожі, як дві краплі води.
15. Хліб та вода — бідного їда.
16. Хліб — батько, вода — мати.
17. Риба — вода, ягода — трава, а хліб — усьому голова.
18. Звик з бідною, як риба з водою.

Учням пропонують виконати завдання: пояснити українські приказки. *Приказки*

1. Водною не розлити. (*Міцно дружити.*)
2. Воду каламутити. (*Навмисно щось ускладнювати, заплутувати.*)
3. Воду решетом носити. Товкти воду в ступі. (*Даремно витрачати сили.*)
4. Багато води збігло. (*Минуло багато часу.*)
5. Як з води росте. (*Дуже легко, гарно та швидко.*)
6. Як у воду дивитися. (*Точно передбачити події.*)
7. Виходити сухим із води. (*Уміло уникати покарання будучи винним.*)
8. Вилами по воді писано. (*Про те, здійснення чого викликає сумнів.*)
9. І за холодну воду не братися. (*Нічого не робити.*)

Третя сторінка «Кругообіг води в природі»

6-й учень. Організм людини пронизаний мільйонами кровоносних судин. Великі артерії та вени сполучають один із одним основні органи тіла, більш дрібні обплітають їх з усіх боків, найтонші капіляри доходять практично до кожної окремої клітини. Кров доносить до кожної клітини вашого тіла кисень із легень і поживні речовини зі

шлунку. Так само кровоносна система є і в нашій планеті. Кров Землі — це вода, а кровоносні судини — річки, річечки, струмки й озера. Вода на Землі відіграє ту саму роль, що і кров в організмі людини. Вода, переходячи з ґрунту в рослини, з рослин в атмосферу, стікаючи по річках із материків в океани і повертаючись назад із повітряними потоками, перетворює їх на єдине ціле.

7-й учень. Вода, як і кров, переносить із собою величезну кількість хімічних речовин: із ґрунту в рослини, із суходолу в озера й океани, з повітря на землю. Усі рослини можуть використовувати поживні речовини, що містяться в ґрунті, лише з водою, де вони містяться в розчиненому стані. Якби не надходження води з ґрунту в рослини, усі трави, навіть ті, що ростуть на найбагатших ґрунтах, загинули б. Вода забезпечує поживними речовинами і мешканців річок, озер і морів. Струмки, весело стікаючи з полів і луґів під час весняного танення снігу або після літніх дощів, збирають по дорозі хімічні речовини, що зберігаються в ґрунті та доносять їх до мешканців водойм і морів, зв'язуючи тим самим наземні й водні ділянки нашої планети. Давайте простежимо шлях однієї молекули води, яка здійснює нескінченний кругообіг.

8-й учень. Отже, молекула на поверхні океану. Вода випаровується під дією сонячного тепла, і молекула підіймається на висоту в декілька тисяч метрів над Землею. Тепер вона з'єднується з іншими молекулами, утворюється крапелька води. Вітер відносить цю крапельку за сотні кілометрів. Краплі приєднуються одна до одної й падають на Землю у вигляді опадів. Молекула потрапляє в Землю, потім — до коренів дерев. Молекула підіймається вздовж стовбура і нарешті випаровується з листка. Як і раніше, вона прагне піднятися вгору, щоб утворити разом з іншими молекулами ледве помітну крапельку. Крапелька летить у повітрі та потрапляє в темну, важку хмару. Наша молекула знову падає на Землю разом із дощем. Але цього разу вона потрапляє до річки, яка несе її в океан. Тепер можуть пройти тисячі років, доки вона не вибереться на поверхню океану, не випарується, та знову не з'явиться в крапельці, яку понесе вітер. Цей кругообіг ніколи не зупиняється: вода випаровується з поверхні моря, летить над землею, падає у вигляді дощу та повертається у море. При цьому вода підтримує всі види життя на Землі.

Учням пропонують взяти участь у грі «Що в чистій водоймі?».

Обладнання: два плакати (з чистою та забрудненою водоймами). Учні мають відібрати об'єкти, що знаходяться в чистій водоймі, від тих, які забруднюють її. Для цього на вчительському столі розмішують малюнки різних предметів, які учні почергово прикріплюють до певного плаката. Орієнтовні малюнки: пуста пляшка, рибка, чобіт, личинки комах, водяні змії, биті пляшки, водорості, старі шини, металеві бочки з хімікатами, іржаві бляшанки, доросла риба, рачки, папір, качки, мальки, равлики, зламана вудочка, різні рослини, камінці, пластмасові стаканчики, тритони.

Четверта сторінка «Вода в житті людини»

9-й учень. Вода — необхідний компонент життя. Вона потрібна для життєдіяльності рослин, тварин, людини. Людина постійно використовує воду для життя, приготування їжі, миття, прання, відпочинку, спорту, транспортного сполучення тощо. Одна людина в середньому споживає близько 600 т прісної води за рік, ще 200 т щороку їй потрібно на санітарні цілі. Незрівнянно більше води витрачають на різних промислових об'єктах, фабриках і заводах. Щодня дорослій людині потрібно 2-2,5 л питної води. А щоб організм справно працював, води необхідно в 4-5 разів більше, тобто 7-10 л. Організм дорослої людини на 3/4 складається з води. Без їжі людина може прожити два місяці, а без води не проживе і п'яти днів.

П'ята сторінка «Забруднення води»

Учитель. Воду ми п'ємо, з неї ми варимо їжу, в ній купаємося, використовуємо її в побуті. Без води людина не може жити! Багато років тому вода в наших річках і озерах була чистою. Щороку вона стає дедалі бруднішою. Колись наші дідусі та бабусі могли спокійно користуватися водою з річки, озера або джерела. А сьогодні не завжди в них можна навіть купатися. І якщо забруднення води не зупинити, її хімічний склад може змінитися настільки, що вона стане остаточно непридатною для людини й усіх живих істот. Чому ж забруднюється наша вода?

10-й учень

Гордість краю, ніжність і краса!
Чом поникло все твоє багатство?
Це ж твоє, людино, вільне царство,
Все ж твоє: земля і небеса.
Чом річки у нас пересихають,
Риба задихається в ставках?
Про природу чом у нас не дбають,
Бо вона вже гине на очах?
Встаньте, люди, миром за природу,
За предвічну матінку для нас.
Щедрії дари і чисту воду
Нам вона сторицею віддасть.

11-й учень. Більшість заводів, фабрик, електростанцій скидають свої шкідливі відходи в річки, озера, моря (*ілюструють на слайді*). І тоді їхні води стають отруйними, що призводить до загибелі водних організмів. Таку воду не можна пити й готувати з неї їжу. У забрудненій воді з'являються різноманітні бактерії, які швидко розмножуються (вода стає брудною та смердючою). І тоді в багатьох річках не можна навіть купатися. Подекуди бувають закриті для відпочинку навіть морські пляжі. Купаючись у забрудненій воді, можна захворіти. Ми не можемо дізнатися, чи чиста вода чи ні, тільки дивлячись на неї. Багато шкідливих речовин не розчиняються у воді й залишаються в ній назавжди. Це важкі метали та пестициди, нафтопродукти, сучасний одноразовий посуд. Великі та маленькі міста скидають свої промислові стічні води, сміття, відходи в річки й океани, навіть села забруднюють річки. Отрутохімікати та мінеральні добрива змиваються у воду з полів дощами. Ці водойми перетворюються на мертві калюжі брудної води. На дні морів та океанів ховають цистерни з радіоактивними відходами атомних станцій і військові відходи. Дно океану перетворюється на звалище, де зберігають найшкідливіші, найотруйніші, смертельно небезпечні відходи.

12-й учень. Деякі струмки та річки невидимі для нас, бо вони течуть під землею. Вони впадають в інші, ще більші річки, які течуть до моря. Таким чином, забруднена вода з одного місця може потрапити дуже далеко. Тоді вона зашкодить людям, які її використовують. Деякі види мила та більшість мийних засобів містять хімікати. А ці хімікати можуть бути отруйними. Вони змішуються з водою у раковинах, пральних машинах і туалетах. Звідти потрапляють у землю, а із землі — у воду. В океанах відбуваються дії, які мають згубний вплив на навколишнє водне середовище. На танкерах, які перевозять нафту морськими шляхами з країни в країну, часто відбуваються аварії, і тоді тонни нафти виливаються в моря й океани. На багато

кілометрів від місць аварії вода вкривається масною плівкою, яка не дає проникнути кисню у воду. Задихаються водорості, риби, усі мешканці підводного світу. А морські птахи забруднюють нафтою своє пір'я і гинуть. Наслідки забруднення водної оболонки нашої планети жахливі! Особливо страждають від нього річки, озера та моря тих країн, заводи, фабрики і станції яких не очищують свої шкідливі відходи.

Учитель. Отже, виділяють такі види забруднень води. *Хімічне забруднення* води відбувається внаслідок надходження у водойми зі стічними водами різних шкідливих домішок. Більшість із них є токсичними для мешканців водойм. Це — сполуки миш'яку, свинцю, ртуті, міді, кадмію, хрому тощо. До хімічного належить також забруднення води нафтопродуктами. Нафта — ворог номер один у сучасному забрудненні морів і океанів. *Фізичне забруднення* води пов'язане з нерозчинними домішками, радіоактивними речовинами. Пісок, намул, глинисті частки потрапляють у водойми головним чином за рахунок поверхневого змиву дощовими водами із сільськогосподарських полів. Чимало домішок потрапляє у водотоки з підприємств гірничодобувної промисловості. Особливу небезпеку для всього живого становлять радіоактивні домішки, що потрапляють у водойми з викидів АЕС. *Теплове забруднення* водойм спричинене викидом у водойми теплих вод від різних енергетичних установок. У річках, які знаходяться поряд з електростанціями, риби не можуть відкладати ікру, їх уражають хвороби та паразити. *Біологічне забруднення* водного середовища полягає в потраплянні до водойм зі стічними водами різних видів мікроорганізмів, рослин і тварин (віруси, бактерії, грибки, черви), яких раніше тут не було. Багато з них є хвороботворними для людей, тварин і рослин. *Забруднення через атмосферу* — чимало забруднюючих хімічних речовин потрапляє в повітря внаслідок згоряння палива на фабриках, теплоелектростанціях, а також із вихлопних газів автомобілів. Ці речовини випадають на землю у вигляді кислотних дощів. Кислотні дощі руйнують гірські породи, листя та коріння дерев, отруюють і гублять рибу в річках.

Учням пропонують взяти участь у грі. На екран проєктують список слів. Учитель загадує

загадки, а діти мають обрати зі списку правильні відповіді.

Загадки

1. Я — в річці. Я — іржава. Я порізала ногу маленької дівчинки, коли вона купалася. Хто я?
2. Я дуже хвора. Мені не вистачає кисню для дихання. Мені більше не подобається плавати в цьому озері. Хто я?
3. Я мокра. У мене неприємний запах. Мій колір зовсім непривабливий. Щодня завод викидає в мене свої відходи. Хто я?
4. Я мокра. Я потрібна всім живим істотам. Усі рослини, тварини і люди помруть без мене. Хто я?
5. Я чистий і прозорий. Завдяки мені всі живі істоти можуть жити на планеті. Якщо мене немає, усі починають задихатися. Хто я?

Варіанти відповідей: черепаха, кисень, відкрита бляшанка, забруднена річка, чиста вода, їжа, сіль, риба, розбита пляшка.

Шоста сторінка «Водойми нашого краю»

13-й учень. Озеро Синевир — єдине велике за розмірами озеро Закарпаття, розташоване у верхів'ях Терєблї, у Міжгірському районі, на висоті 989 м. Загальна його площа близько 7 гектарів, вода на диво прозора й в окремих місцях досягає

глибини 20 м. У сонячні дні видно, як хлюпається в глибині води озерна форель. За легендою, мальовниче озеро утворилося від потоку сліз графської доньки Синь на місці, де її коханого, простого верховинського пастуха Вира, за наказом графа було вбито кам'яною брилою за його простацьке походження.

14-й учень. Тиса — найбільша річка Закарпаття, утворюється при злитті Білої та Чорної Тиси 4 км на північ від м. Рахова. Протікає крім України також територією Угорщини, Сербії, частково тече на кордоні України та Румунії. У верхів'ї річка бурхлива і стрімка. Нижче Виноградова Тиса набуває рис спокійної, плавної рівнинної ріки. Тут Тиса спокійна, широка, рівнинна красуня. Поблизу Вилка Тиса перетинає угорський кодон, біля м. Чопа вона знову на декілька кілометрів протікає на кордоні з Україною. Чорна й Біла Тиси — дві гірські річки в Рахівському районі, що, зливаючись, утворюють Тису. Боржава — права притока Тиси, протікає територіями Свалявського, Іршавського, Виноградівського та Берегівського районів. Вона бере початок на східних схилах гори Стій, впадає в Тису поблизу села Вари.

15-й учень. Латориця — річка довжиною 188 км, що бере початок поблизу села Латірки, впадає в річку Бодрог на території Словаччини. На берегах Латориці розташовано закарпатські міста Мукачеве та Свалява. Найза-брудненіша річка Закарпаття. **Ріка** — річка в Міжгірському та Хустсько-му районах, права притока Тиси. Утворюється від злиття річок Присліп і Торунька. На Ріці розташовано Теремле-Ріцьку ГЕС. **Теребля** — права притока Тиси довжиною **81** км. Тече з півночі на південь територією Між-гірського, Хустського, Тячівського районів. Частина води Теремлі тунелем через гірський хребет подають у річку Ріку, на якій збудовано Теремле-Ріцьку гідроелектростанцію. У річку має стік озеро Синевир. **Тересва** — річка в Тячівському районі довжиною 56 км. Бере початок поблизу селища Усть-Чорна, впадає в Тису поблизу селища Тересва. Річка **Уж** бере початок у горах на північному заході Закарпаття біля підніжжя Верховинського хребта. Там два потічки Уж та Ужок зливаються в єдину річку, а впадає Уж в річку Лаборець на території Словаччини. На берегах річки розташовані міста Ужгород і Перечни, а також селище Великий Березний.

Сьома сторінка «Види води»

Учитель.

Здавалося б, вода є вода — чиста речовина, які можуть бути її види? Але, виявляється, залежно від того, в якому місці беруть воду, вона може називатись по-різному. Також вода може бути насичена різними мікроелементами, від чого її властивості можуть змінюватись.

Артезіанська вода являє собою воду, що міститься на глибині від 25 до 300 метрів. Артезіанську воду добре захищено від різних зовнішніх забруднень. Цю воду почала використовувати людина в XII столітті.

Дощова вода — це одна з численних форм атмосферних опадів. Головне її джерело — це волога, що випаровується з поверхні ґрунту та водойм. Одна дощова хмара може містити до декількох сотень тонн води.

Тверда вода — це вода в замерзломому стані. До неї належать атмосферні опади — град, сніг, іній, а також лід донний, поверхневий (крига), підземний і льодовиковий.

Суху воду було створено хіміками **1968** року. Зовні ця вода схожа на білий дрібний пісок і насправді являє собою дрібні крапельки води в кремнієвій оболонці.

Вона корисна тим, що здатна вбирати різні шкідливі речовини, тому використовують її під час перевезення шкідливих рідин.

Золота вода — це вода, яку настоюють на золоті. Її використовують у сучасній медицині для лікування багатьох захворювань. Відомо, що вона нормалізує серцеву діяльність, активізує пам'ять і вирівнює пульс.

Срібною називають воду, насичену іонами срібла. Цілющі властивості срібної води відкрили досить давно. Ще наприкінці XIX століття дослідники помітили властивість срібла вбивати мікроби, очищати воду. Сьогодні срібну воду широко використовують: за необхідності слід добре продезінфікувати або законсервувати питну воду.

Джерельна вода. Джерелом називають невеликий потік води, що б'є з-під землі. Вода джерел — це підземні чи ґрунтові води, що знайшли вихід на поверхню землі в певному місці. Джерельна вода, пройшовши шлях до поверхні із земних надр крізь каміння та пісок, уже пройшла природну очистку, тому вона абсолютно придатна для пиття.

Мінеральна вода — це дощова вода, яка багато століть або навіть тисячоліть тому пішла глибоко в землю, просочуючись крізь ущелини та різні шари породи. При цьому в ній розчинялися різні мінеральні речовини, що містяться в землі. Така вода є цілющою, її використовують для лікування різних хвороб. Морська вода за своїм складом дуже складна й містить багато хімічних елементів. Відомо, що 70% поверхні землі займає саме ця вода. Віддавна морську воду застосовують з лікувальною метою.

Прісна вода. На відміну від морської, прісна вода містить у своєму складі дуже малу частку солей. З прісної води складаються прісні озера, річки та струмки. Прісна вода становить лише 3 % загальної кількості, причому 85% її зосереджено в льодовиках і лише 1% прісної води містять річки, озера та підземні води.

Дистильована вода — вода, практично повністю очищена від розчинених у ній мінеральних солей, органічних та інших домішок. Її використовують для виробництва напоїв, а також продають у пляшках як питну воду.

Тала вода утворюється за рахунок технології самої природи: спочатку повільне заморожування, потім видалення солі з розчину й останній етап — танення. Тала вода підвищує урожайність сільськогосподарських культур, приріст молодняку птиці та тварин. Проте, якщо талу воду прокип'ятити, вона втрачає свої властивості.

Магнітною водою називають рідину, яку піддали випромінюванню магнітним полем. Відомо, що магнітна вода підвищує ріст насіння, якщо його замочити на декілька годин у ній. Також стало відомо, що в разі пиття магнітної води знижується кров'яний тиск, змінюється вплив деяких ліків на організм.

Шунгітова вода. Цілющі властивості шунгітової води помітили ще в давнину. Шунгіт — це гірська порода. Досить лише декілька камінчиків шунгіту помістити у воду, щоб вони увібрали близько 95% різних забруднювачів, видалили важкі метали, нітрати, а також віруси та бактерії. Цей мінерал також здатний насичувати воду корисними мікроелементами.

Коралова вода — вода, насичена кораловим кальцієм. Учені помітили, що на деяких островах, оточених кораловими рифами, люди живуть значно довше. Потім з'ясували, що вода поблизу цих островів фільтрується коралами і при цьому насичується кальцієм. Коралова вода — це унікальна вода, яка сприяє збереженню та відновленню здоров'я.

ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Учитель. На цьому ми перегортаємо останню сторінку нашого журналу, і наш урок добігає кінця. Що нового ви дізналися на цьому уроці про воду? *{Учні відповідають.}*
Що конкретно ви можете зробити для збереження води? *(Відповіді учнів.)*

16-й учень.Збережемо деревце в долині, Щоб шуміло на тугих вітрах,— Стане більше цвіту Україні, В нім зів'є своє гніздечко птах. Збережімо річку і криницю. Пізнаваймо глибше, до пуття Відкриваймо кожну таємницю, Зберігаймо воду і життя.

Земля — це дивна казка незбагненна... — Х. : Вид. група «Основа», 2015. — 128 с — (Серія «Виховна робота»).